

Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej

Polskiej Akademii Nauk ¹⁾

za rok 2017

Dział I ²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanym/kierowanej przeze mnie jednostce/biurze/komórce organizacyjnej Polskiej Akademii Nauk

Polska Akademia Nauk

(nazwa jednostki/biura/komórki organizacyjnej Polskiej Akademii Nauk)

Część A ³⁾

- w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B ⁴⁾

- w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C ⁵⁾

- nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z: ⁶⁾

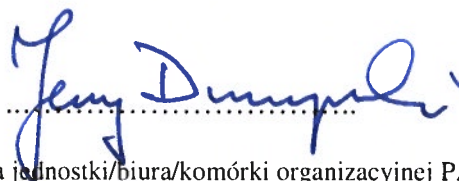
- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych, ⁷⁾
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji.....

.....
.....
.....

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Wawerska, 26.10.2018

(miejsowość, data)

(podpis dyrektora jednostki/biura/komórki organizacyjnej PAN)

Dział II ⁸⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

W 2017 roku przeprowadzone zostały audyty zewnętrzne i wewnętrzne w jednostkach organizacyjnych Polskiej Akademii Nauk. Zgodnie z art. 25 ust. 1 oraz ust.3 ustawy o Polskiej Akademii Nauk z dnia 30 kwietnia 2010 r. przeprowadzone zostały audyty zewnętrzne: w Instytucie Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN, Instytucie Chemii Fizycznej PAN, Instytucie Biochemii i Biofizyki PAN. Audyty wewnętrzne przeprowadzono w Kancelarii i jednostkach nie posiadających osobowości prawnej oraz kontrole Najwyższej Izby Kontroli w Instytutach PAN i Kancelarii PAN.

Audyty swoim zakresem objęły:

Instytuty PAN i Kancelarię PAN

- Wynagradzanie osób kierujących instytutami naukowymi Polskiej Akademii Nauk w latach 2014-2017

Instytut Fizyki Jądrowej im. Henryka Niewodniczańskiego PAN

- Ocena prawidłowości działalności Instytutu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz uzyskanie rekomendacji i działań naprawczych

Instytut Chemii Fizycznej PAN

- Ocena prawidłowości działalności Instytutu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz uzyskanie rekomendacji i działań naprawczych

Instytut Biochemii i Biofizyki PAN

- Ocena prawidłowości działalności Instytutu w zakresie przestrzegania przepisów ustawy z dnia 3 marca 2000 roku o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi oraz uzyskanie rekomendacji i działań naprawczych

Kancelaria i jednostki nie posiadające osobowości prawnej:

- Dokonywanie odpisów amortyzacyjnych i umorzeniowych składników majątku trwałego ujętych w ewidencji Kancelarii PAN w zakresie grupy 0,1, i 2 środków trwałych w 2016 roku i w I kw. 2017 roku.
- Prawidłowość zaciągania zobowiązań i racjonalność wydatkowania środków będących w dyspozycji Centrum Badań Historycznych PAN
- Realizacja zadań statutowych w PAN Muzeum Ziemi w latach 2015-2016
- Przychody pozabudżetowe Kancelarii PAN z prowadzonej działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży mienia, dzierżawy i najmu od 01 stycznia do 31 grudnia 2016 r.

Na podstawie przeprowadzonych badań, audytorzy sformułowali szereg rekomendacji w zakresie udoskonalenia zarządzania zasobami ludzkimi, udoskonalenia komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej, usprawnienia realizacji kluczowych procesów pracy, sformułowano także propozycje usprawnień w zakresie planowania i sprawozdawczości finansowej, obsługi korporacji. W raportach z audytów i kontroli sformułowali m.in. następujące zalecenia:

- wprowadzenie regulacji wewnętrznych porządkujących zasady wynagradzania dyrektorów instytutów naukowych PAN;
- podjęcie działań mających na celu weryfikację i usunięcie nieprawidłowości w zakresie stosowania przepisów ustawy o wynagradzaniu w odniesieniu do dyrektorów 64 instytutów naukowych PAN, co do których uzyskano informacje o wysokości ich wynagrodzeń;
- ustalenie stanu faktycznego w zakresie stosowania ustawy o wynagradzaniu w odniesieniu do pozostałych osób kierujących instytutami naukowymi PAN (tj. zastępców dyrektorów i głównych księgowych tych jednostek naukowych) oraz podjęcie odpowiednich działań mających na celu usunięcie ewentualnych nieprawidłowości;
- podjęcie działań mających na celu zwiększenie nadzoru nad Zespołem do Spraw Osobowych Kancelarii PAN w zakresie prowadzenia spraw związanych z przyznawaniem dyrektorom instytutów naukowych PAN świadczeń dodatkowych oraz nagród rocznych.
- konieczne są działania zmierzające do zapewnienia porównywalności pomiędzy ewidencjami nieruchomości prowadzonymi w Biurze Finansów i Budżetu (BFiB) oraz Biurze Organizacyjno-Majątkowym (BOM), przy czym z uwagi na nieskuteczność dotychczasowych działań, audytorzy rekomendują połączenie tych ewidencji w jednej komórce wewnętrznej.
- konieczne jest wzmocnienie nadzoru w celu zlikwidowania kilkumiesięcznych zaległości w księgowaniu amortyzacji nieplanowej, oraz wyeliminowania niewłaściwego dokumentowania operacji gospodarczych dot. majątku trwałego. Wskazane jest zastosowanie kontroli „dwóch par oczu”.
- konieczne jest w celu ujednolicenia stosowania w Akademii, wprowadzenie zasad wytwarzania, obiegu i kontroli dowodów księgowych dot. operacji gospodarczych na składnikach majątku.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki/biura/komórki organizacyjnej PAN, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

- został przygotowany projekt decyzji Prezesa PAN, na podstawie której zostanie określony tryb wnioskowania i kryteriów przyznawania wynagrodzeń, nagród rocznych oraz pozostałych świadczeń dodatkowych dyrektorom instytutów naukowych.
- zostały skierowane pisma do dyrektorów instytutów. Pisma zobowiązują dyrektorów instytutów do dokonania weryfikacji zarówno ich wynagrodzeń, jak i wynagrodzeń wypłacanych pozostałym osobom zatrudnionym w instytutach naukowych podlegających przepisom ustawy z dnia 3 marca 2000 roku wynagrodzeniu osób kierujących niektórymi

podmiotami prawnymi (dalej „ustawa kominowa”). Załączone pisma zawierają instrukcję, co do elementów, które powinni zostać wzięte pod uwagę przy dokonywanej weryfikacji.

- skierowanie do Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych zawiadomienia o ujawnionych okolicznościach wskazujących na możliwość naruszenia dyscypliny finansów publicznych poprzez wypłatę wynagrodzenia powyżej limitów wynikających z ustawy kominowej, wypłatę składników wynagrodzenia niedopuszczalnych z punktu widzenia ustawy kominowej, wypłatę wynagrodzenia bez jego przyznania przez Prezesa PAN
- aktualizacja Polityka (zasady) rachunkowości PAN pod kątem doprecyzowania zasad wyceny majątku w ciągu roku i na dzień bilansowy w odniesieniu do poszczególnych składników majątkowych, w tym nieruchomości.
- ustalenie do końca pierwszego kwartału 2018 r. zasad korygowania kosztów o wartość niezużytych do końca okresu (roku) materiałów, nie objętych żadną ewidencją.
- do końca 2018 r. dokonanie zaktualizowania wewnętrznych zasad ewidencji i inwentaryzacji zasobów muzealnych i zbiorów bibliotecznych do obowiązujących przepisów ustaw: o muzeach, o bibliotekach oraz o rachunkowości;
- wystąpienie z wnioskiem do ministra właściwego do spraw kultury i dziedzictwa narodowego o wpisanie PAN Muzeum Ziemi w Warszawie do wykazu muzeów, stosownie do art. 5b ust. 3 ustawy o muzeach.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III ⁹⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

- przeprowadzono szkolenie pracowników dotyczące stosowania wewnętrznych regulacji związanych z udzielaniem zamówień publicznych;
- skierowano pismo do dyrektorów jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej przypominające zasady szacowania wartości zamówienia oraz zwracające uwagę dyrektorów na konieczność uzyskiwania stosownych pełnomocnictw do przeprowadzenia postępowań o zamówienie publiczne i podpisywania umów w tym zakresie;
- zaktualizowano politykę rachunkowości stosownie do treści wskazanych uchybień w raportach z kontroli.

Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie.

2. Pozostałe działania:

.....
.....
.....

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

- 1) Należy podać nazwę jednostki/biura/komórki organizacyjnej.
- 2) W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- 3) Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewnia łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- 4) Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.
- 5) Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- 6) Znakiem „X” zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu „innych źródeł informacji” należy je wymienić.
- 7) Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust.3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- 8) Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- 9) Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.